

O B S A H

Část 1 DOSAVADNÍ VÝVOJ

Kapitola 1. Dědictví komunistického období	13
Celkový vývoj průmyslu	15
Průmysl a ostatní odvětví ekonomiky	18
Struktura průmyslu	21
Organizace průmyslu	27
Zahraniční obchod	28
Zapojení do světových trhů	28
Teritoriální struktura zahraničního obchodu	31
Regionální trendy průmyslového rozvoje:	
České země a Slovensko	33
Kapitola 2. Liberalizace, stabilizace a privatizace	37
Liberalizace ekonomiky a systémové reformy	38
Liberalizace ekonomiky	38
Systémové reformy a institucionální rámec	45
Ekonomická stabilizace a vnější šoky	55
Opatření směřující k restrikci agregátní poptávky	56
Ceny a mzdy	61
Makroekonomické výsledky	63
Vývojové trendy v průmyslu	63
Kapitola 3. Restrukturalizace průmyslu: Využití předností a odstraňování překážek	69
Předpoklady dalšího vývoje	69

Průmyslová struktura	69
Malé a střední podniky	75
Zahraniční investice	76
Průmyslová tradice a sociální stabilita	80
Výzkum a vývoj	81
Sociální stabilita a úloha odborů	82
Privatizace státních podniků	82
Překážky restrukturalizace	83
Správa korporací	83
Zastaralost fyzického kapitálu	86
Financování podnikové sféry	86
Infrastruktura	90
Nezaměstnanost a sociální napětí	90
Zbrojní průmysl: jeho značná váha v ekonomice	91
Ekologické problémy	94
Nevýhody slovenské ekonomiky	94
Makroekonomická výkonnost	95
Průmyslová struktura	95
Orientace zahraničního obchodu	95
Kapitola 4. Problémy vzniklé rozdělením ČSFR na Českou republiku a Slovenskou republiku 99	
Dědictví ČSFR	99
Příprava rozdělení federace	99
Ekonomický vývoj v České republice	101
Makroekonomické prostředí a hospodářská politika	101
Politika ve vztahu k průmyslu a rozvoji	104
Ekonomický vývoj ve Slovenské republice	106
Makroekonomické prostředí a hospodářská politika	106
Politika ve vztahu k průmyslu	109

Část II
ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ

Kapitola 1. Průmyslová politika České republiky, závěry a doporučení	113
Úvod	113
Hospodářské řízení, formulace a realizace hospodářské politiky	114
Postavení průmyslu v rámci české ekonomiky	116
Přehodnocení průmyslové politiky	117
Vnější ekonomické vztahy	119
Trh práce a průmyslová politika	121
Cenová stabilita a průmyslová politika	124
Kapitálové trhy a průmyslová politika	125
Malé a střední podniky a průmyslová politika	128
Zahraniční investoři a průmyslová politika	129
Výzkum a vývoj	130
Ekologické problémy	131
Infrastruktura	132
Regionální politika	133
Kapitola 2. Průmyslová politika Slovenské republiky, závěry a doporučení	135
Úvod	135
Hospodářské řízení, formulace a realizace hospodářské politiky	135
Formulace a realizace průmyslové politiky	138
Cíle průmyslové politiky	138
Průmyslová politika a vnější ekonomické vztahy	141
Trh práce a průmyslová politika	143
Kapitálové trhy a průmyslová politika	146
Malé a střední podniky a průmyslová politika	149
Zahraniční investoři a průmyslová politika	152
Privatizace a průmyslová politika	153
Výzkum a vývoj	154
Ekologické problémy	155
Infrastruktura	157
Regionální politika	159

Poznámky	160
Literatura	161

Tabulky

Tab. 1.1 Výrobní faktory v československém průmyslu, 1953–1989	15
Tab. 1.2 Obchod mezi zeměmi RVHP, 1989	19
Tab. 1.3 Struktura zaměstnanosti v některých zemích východní a západní Evropy	20
Tab. 1.4 Zaměstnanost ve službách ve vybraných zemích, 1988–1989	20
Tab. 1.5 Klasifikace průmyslových odvětví ČSFR podle náročnosti na výrobní faktory a míry konkurence zemí s nízkými mzdami, 1990	22
Tab. 1.6 Růst vývozu průmyslových výrobků	31
Tab. 1.7 Struktura československého zahraničního obchodu, 1988	32
Tab. 1.8 Hospodářský rozvoj České republiky a Slovenské republiky, 1948–1983	34
Tab. 1.9 Růst průmyslové výroby v České republice a Slovenské republike podle odvětví, 1948–1989	35
Tab. 2.1 Pět předních investičních fondů kuponové privatizace	50
Tab. 2.2 Ukazatele měnové politiky a měnové agregáty ČSFR, 1990–1992	57
Tab. 2.3 Základní makroekonomické ukazatele ČSFR, 1989–1992	58
Tab. 2.4 Komoditní struktura zahraničního obchodu ČSFR, 1990–1992	59
Tab. 2.5 Reorientace zahraničního obchodu ČSFR na Západ	60
Tab. 2.6 Základní makroekonomické ukazatele České republiky a Slovenské republiky	64
Tab. 2.7 Čtvrtletní trendy výroby ČSFR	65
Tab. 3.1 Velikostní struktura podniků v České republice podle počtu zaměstnanců	71
Tab. 3.2 Slovenské podniky a firmy podle vlastníků, červenec 1993	71

Tab. 3.3	Produktivita v podnicích zpracovatelského průmyslu, 1989	74
Tab. 3.4	Podíl zahraničního kapitálu v registrovaných společných podnicích v České republice v roce 1991	77
Tab. 3.5	Struktura společných podniků podle zemí zahraničního partnera v České republice v roce 1991	79
Tab. 3.6.	Zahraniční investice ve Slovenské republice podle zemí původu	79
Tab. 3.7	Podniková zadluženost v procentech HDP	87
Tab. 3.8	Teritoriální struktura průmyslové výroby a vývozu	96
Tab. 4.1	Makroekonomické ukazatele České republiky, 1993	102
Tab. 4.2	Státní rozpočet České republiky, 1993	103
Tab. 4.3	Státní rozpočet Slovenské republiky, 1993	107
Tab. 4.4	Makroekonomické ukazatele Slovenské republiky, 1993	108

Seznam vyobrazení

Obr. 1.1	Průmyslová výroba Československa	14
Obr. 1.2	Národní důchod a průmyslová výroba Československa	14
Obr. 1.3	Produktivita práce v čs. průmyslu	16
Obr. 1.4	Specializace čs. průmyslu, 1990	21
Obr. 1.5	Odvětvová struktura investic v Československu, 1980–1989	25
Obr. 1.6	Odvětvová struktura zaměstnanosti v čs. průmyslu, 1980–1990	26
Obr. 1.7	Odvětvová struktura přidané hodnoty v čs. průmyslu, 1980–1990	27
Obr. 1.8	Zapojení čs. průmyslu do světové ekonomiky, 1988	30
Obr. 1.9	Vývoz čs. průmyslových výrobků v procentech výroby, 1988	32
Obr. 2.1	Mzdy a ceny v ČSFR, 1991–1992	62
Obr. 2.2	Současné trendy vývoje čs. průmyslu	66
Obr. 3.1	Velikostní struktura podniků v ČSFR a Německu, 1988	70
Obr. 3.2	Zahraniční investice v České republice a Slovenské republice	77
Obr. 3.3	Trhy československého zbrojního průmyslu	92
Obr. 3.4	Teritoriální struktura zbrojního průmyslu	93